ДЕМОГРАФСКИ АНАЛИЗ
НА ОБЛАСТ РУСЕ 2016 ГОДИНА

-

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ

БОЛЕСТНОСТ И ЗАБОЛЕВАЕМОСТ

Население в Област Русе към 31.12. 2016 г.

- **Към 31 декември 2016 г. населението на Област Русе е 223 489 души,** което представлява 3.1% от общия брой на населението в България и нарежда областта на 12-о място в страната по този показател. В сравнение с 2015 г. (225 674) общото население на Област Русе е намаляло с 2 185 души, или с 1,0%.
- **Мъжете са 109 192, а жените са 114 297,** или на 1000 мъже се падат 1 047 жени при средно 1 059 жени в национален мащаб. При сравнение с 2015 г. броят на мъжете е намалял с 1 086, а този на жените с 1 099.

Възрастова структура на населението

- Във възрастовата структура се наблюдава характерна тенденция за остаряване на населението, изразяваща се основно в нарастване дела на населението на 65 и повече навършени години.
- Към 31.12.2016 г. населението в Област Русе на 65 и повече навършени години е 50 818 души с относителен дял 22,7 % от общото й население. В сравнение с 2015 година този дял нараства с 0.2 процентни пункта (22.5 % за 2015 г.).
- Към 31.12.2016 г. младото население от 0 – 15 години през 2016 г. е 28 042, и съставлява 12.5 % от общия брой население. В сравнение с предходната година относителният дял на децата от 0 до 15 години е незначително нараснал, 2015 г. е бил 12,4%.от общия брой население.

Средна възраст на населението

- Остаряването на населението в Област Русе води до повишаване на неговата средна възраст, която в края на 2016 г. достига 44,8 години и е по-висока от средната за България (43,5 години). В края на 2016 г. средната възраст на мъжкото население в областта е 42.9 години, а тази на жените - с 3.8 години по-висока (46.7 години).
- Населението в трудоспособна възраст в Област Русе към края на 2016 г. наброява 134 243 души, или 60.1% от общия брой. Над трудоспособна възраст са 59 476 лица (26.6%), а под трудоспособна възраст - 29 770 лица (13.3%)

Териториално разпределение на населението

- Към края на 2016 г. населените места в Област Русе са 83 - 9 градове и 74 села.
- Населението в градовете на областта към 31.12.2016 г. наброява 173 505 души и представлява 77.6% от общия брой. В сравнение с предходната година лицата, живеещи в градовете на област Русе, намаляват с 1 148. По относителен дял на градското население областта се нарежда на пето място в страната.
- В областния център - град Русе, в края на годината живеят общо 144 936 лица, от които 70 367 мъже и 74 569 жени. В сравнение с 2015 г. населението на града намалява с 829 лица или с 0.6%, което съответства на близо три четвърти от общото намаление на градското население в областта.
- Към 31.12.2016 г. най-голям брой население е съсредоточен в община Русе, където живеят 161 838 лица, или малко над 70% от общия брой за областта.
- В края на 2016 година в Област Русе има 9 столетници – 3 мъже и 6 жени, от които 6 живеят на територията на община Русе – 3 мъже и 3 жени, 1 жена в община Бяла, 1 жена в община Две могили и 1 жена в община Иваново.

Раждаемост

- През 2016 година броят на живородените деца в Област Русе е 1 772 и в сравнение с предходната година намалява с 6 деца (1778), или с 0.3%. Живородените момчета през 2016 г. са 919, а живородените момичета са 853. През 2015 г. също броят на момчетата надвишава броя на момичетата със 164 деца, когато са родени 971 момчета и 807 момичета.
- Броят на ражданията през 2016 година в лечебните заведения за областта са 1 738. В сравнение с 2015 г. са намалели с 53 (1 791).

Аборти и мъртвородени деца

Извършените аборти през 2016 г. са 1 110, а през 2015 г. са 866 с 224 по – малко.

По структура абортите се разпределят на:

- спонтанни – 339 (30.5%) за 2016 г. и 323 (37.3%) за 2015 г.

- терапевтични, които са:

по желание на жената 623 (56,1%) за 2016 г. и 374 (43.2%) за 2015 г.;

по медицински показания 148 (13.3%) за 2016 г. и 169 (19.5%) за 2015 г.

Криминални аборти няма регистрирани на територията на областта за периода 2012 - 2016 година.

За цялата 2016 г. са регистрирани общо 11 мъртвородени деца - 7 момчета и 4 момичета и са с две по - малко от 2015 г.

Смъртност – обща и детска

- **Обща смъртност -** През 2016 г. броят на умрелите лица в Област Русе е 3 703. От тях 1 977(53.4%) са мъже и 1 726 (46.6%) са жени. Съотношението по пол на умрелите лица е 873 жени на 1 000 мъже. В сравнение с предходната година броят на починалите в областта намалява с 0.8%.
- **Детска смъртност** - През 2016 г. умрелите деца на възраст до 1 навършена година са 12 и запазват броя си от предходната година. Умрелите момчета са 5, а момичетата - 7. Най-голям брой починали деца до 1 навършена година за периода **2012 – 2016** година в областта е през 2014 година – 16 деца от които 9 момчета и 7 момичета.

КОЕФИЦИЕНТ НА ДЕТСКА СМЪРТНОСТ

Коефициентът на детска смъртност през 2016 г. в Област Русе е 6.8‰ и незначително нараства спрямо предходната година. При момчетата смъртността е 5.4‰, а при момичетата - 8.2‰, като спрямо предходната година равнището на смъртност при момичетата бележи ръст с 2.0 промила, а при момчетата е регистрирано намаление е с 1.8 промила. По показателя „детска смъртност" Област Русе се нарежда на 14-о място сред областите в страната и запазва позицията си от предходната година.

Естествен прираст

Разликата между раждaнията и умиранията представлява естественият прираст на населението. През 2016 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на областта намалява с 1 931 лица, или с 24 по-малко от предходната година. Броят на мъжете намалява с 1 058, а на жените - с 873. Намалението на населението, изразено чрез коефициента на естествен прираст, за 2016 г. е минус 8.6‰ при минус 8.7‰ за предходната година. Коефициентът на естествен прираст в градовете на област Русе е минус 5.7‰, а в селата достига минус 18.7‰. През 2016 г. само в едно населено място на територията на областта е регистриран положителен естествен прираст - село Малко Враново. С нулев прираст са селата Семерджиево и Хотанца.

Болестност и заболеваемост

Общата заболеваемост е по обръщаемост на населението към лечебните заведения и дава представа за честотата и структурата на заболяванията, поради които населението търси здравна помощ. Информацията за динамиката на общата заболеваемост, за нейната структура и за интензитета ѝ по възрастови групи се изчислява след представяне и обобщаване на годишните статистически отчети от лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ.

- **Болестността** това са всички регистрирани заболявания през годината в лечебните заведения за извънболнична помощ. За Област Русе през 2016 г. всички регистрирани заболявания са 683 094 (3 056,50 заболявания на 1000 души от населението), а през 2015 г. регистрираните заболявания са били 623 425 (2 762,50 заболявания на 1000 души от населението). Фигура 1
- **Заболеваемостта** са всички новооткрити заболявания. През 2016 г. за Област Русе в горепосочените лечебни заведения са регистрирани 242 363 новооткрити заболявания(1 084,45 на 1000 души население), а през 2015 г. са били 228 732 (1 013,55 заболявания на 1000 души от населението). Фигура 2

Фигура 1

	Болести на органите на кръвообращението	Болести на дихателната система	Болести на костно-мускулната система	Болести на пикочо-половата система	Болести на окото и придатъците му	Други
2012 г.	22,83%	16,33%	7,25%	9,14%	7,87%	36,58%
2013 г.	24,89%	16,77%	8,09%	8,31%	7,08%	34,86%
2014 г.	23,12%	17,61%	8,18%	8,29%	7,37%	35,43%
2015 г.	23,07%	16,61%	8,88%	8,63%	6,89%	35,92%
2016 г.	22,77%	16,22%	9,37%	8,62%	6,65%	36,37%

Фигура 2

	Болести на дихателната система	Болести на органите на кръвообращението	Болести на пикочо-половата система	Болести на костно-мускулната система	Травми и отравяния	Други
2012 г.	28.79%	8.15%	9.68%	5.98%	6.62%	40.78%
2013 г.	29.23%	9.90%	9.44%	6.69%	6.30%	38.44%
2014 г.	29.39%	9.01%	9.14%	7.46%	5.99%	39.01%
2015 г.	26.32%	9.43%	9.43%	8.33%	6.66%	39.83%
2016 г.	27.26%	9.63%	8.69%	7.91%	6.38%	40.13%

ЗАБОЛЕВАЕМОСТ ОТ НЯКОИ БОЛЕСТИ, ПОДЛЕЖАЩИ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНО СЪОБЩАВАНЕ

При анализ на заболеваемостта от болести, подлежащи на задължително съобщаване се открояват следните акценти:

- **Инфекциозни болести** – това са редица опасни заразни болести като детски паралич, дифтерия, петнист тиф, коремен тиф, малария, бруцелоза и др. В последните години тези заболявания са ликвидирани или сведени до единични случаи чрез имунизации или други превантивни мерки. Основен здравен проблем обаче остават чревните инфекции (шигелози, салмонелози и вирусен хепатит „А”), някои въздушно-капкови инфекции (грип), отделни рикетсиозни инфекции (напр. марсилска треска).
- **Епидемиологични данни.** През 2016 г. в Област Русе са регистрирани общо 2 071 случая на остри заразни заболявания (без грип и ОРЗ, туберкулоза, СПИН и полово предавани инфекции). Най – висок е броят на заболели от варицела - 1 582 потвърдени случаи, на второ място са гастроентеритите и ентероколитите – 110 случаи, салмонелоза – 37, скарлатина - 17 случаи, епидемичен хепатит - 6 случаи, други заболявания - 319 случаи.

БОЛЕСТНОСТ И ЗАБОЛЕВАЕМОСТ ОТ ТУБЕРКУЛОЗА

В Област Русе през последните години се наблюдава тенденция за намаляване на болестността и заболеваемостта от активна туберкулоза и се запазва сравнително високият относителен дял на пациентите с белодробна туберкулоза. Всички регистрирани заболявания и всички новооткритите заболявания от туберкулоза в СБАЛПФЗ „Д-р Димитър Граматиков" ЕООД за периода 2014 – 2016 г. са представени в таблица 1 и таблица 2. Тенденцията за намаляване на заболеваемостта (новооткритите заболявания) е трайна през последните години и се дължи на дейностите в изпълнение на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата и Програмите, финансирани от Глобалния фонд, насочени към активен скрининг сред най-уязвимите групи, активно издирване на контактните лица на болните от туберкулоза и предоставяне на специфична химиопрофилактика за лечението на латентната туберкулозна инфекция. През месец септември 2017 г. в Област Русе се проведе изследване с флуорограф за откриване на Туберкулоза, сред рисковите групи на територията на областта. Целта на изследването е ранно откриване на Туберкулоза и своевременно лечение, като дейностите са безвъзмездна помощ по програма „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза" финансирана от Глобалния фонд за борба със СПИН, Малария и Туберкулоза. Изследваните лица са 775 за областта.

БОЛЕСТНОСТ И ЗАБОЛЕВАЕМОСТ ОТ ТУБЕРКУЛОЗА НА 100 000 ДУШИ В ОБЛАСТ РУСЕ 2014 – 2016 г.

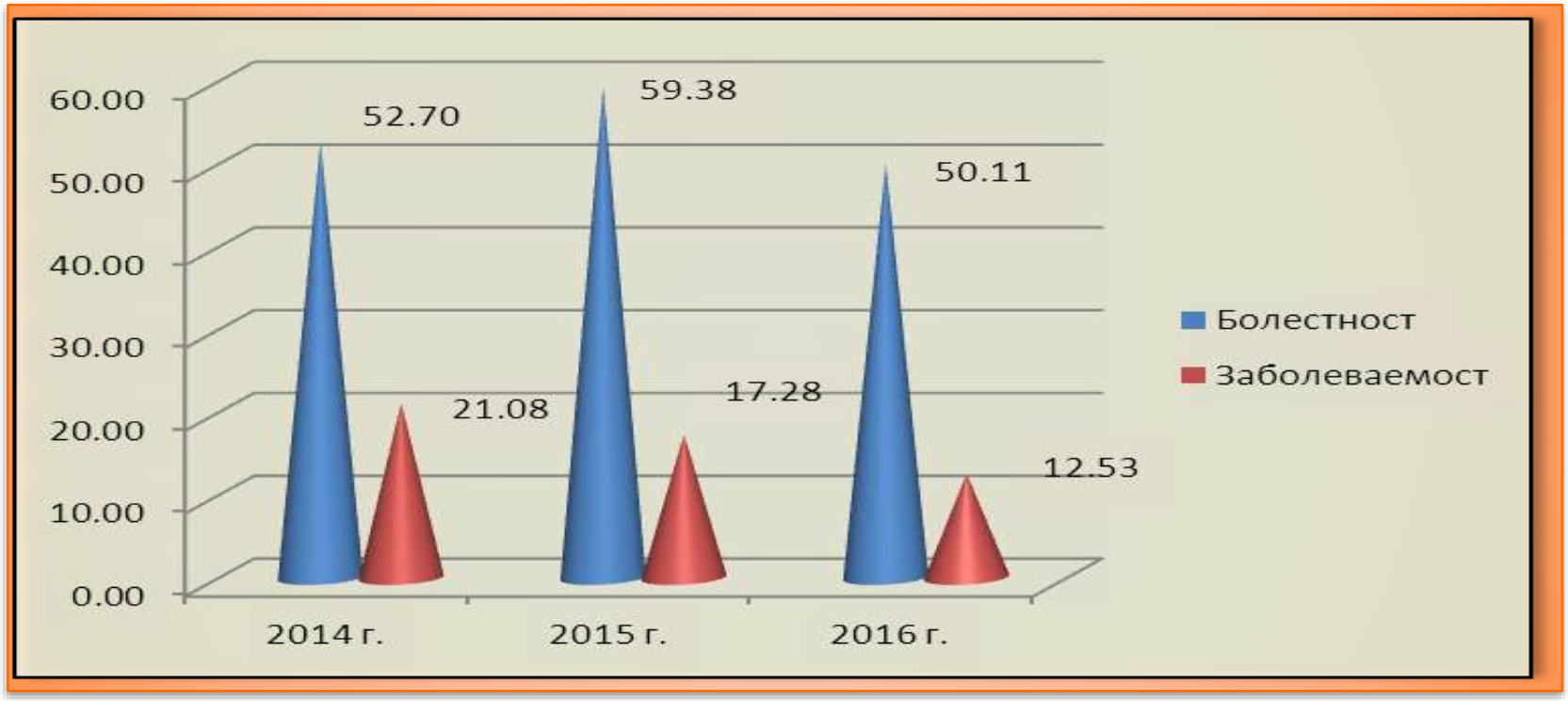
Таблица 1 и 2.

БОЛЕСТНОСТ	2014 г.		2015 г.		2016 г.	
	брой	на 100 000 души	брой	на 100 000 души	брой	на 100 000 души
Активна туберкулоза всички форми	120	52.70	134	59.38	112	50.11
Активна туберкулоза на дихателните органи	97	42.60	103	45.64	89	39.82
Активна туберкулоза на костите и ставите	0	0.00	1	0.44	0	0.00

ЗАБОЛЕВАЕМОСТ	2014 г.		2015 г.		2016 г.	
	брой	на 100 000 души	брой	на 100 000 души	брой	на 100 000 души
Активна туберкулоза всички форми	48	21.08	39	17.28	28	12.53
Активна туберкулоза на дихателните органи	38	16.69	23	10.19	22	9.84
Активна туберкулоза на костите и ставите	0	0.00	0	0.00	0	0.00

Болестност и заболеваемост от туберкулоза на 100 000 души в Област Русе 2014 – 2016 г.

Фигура 3

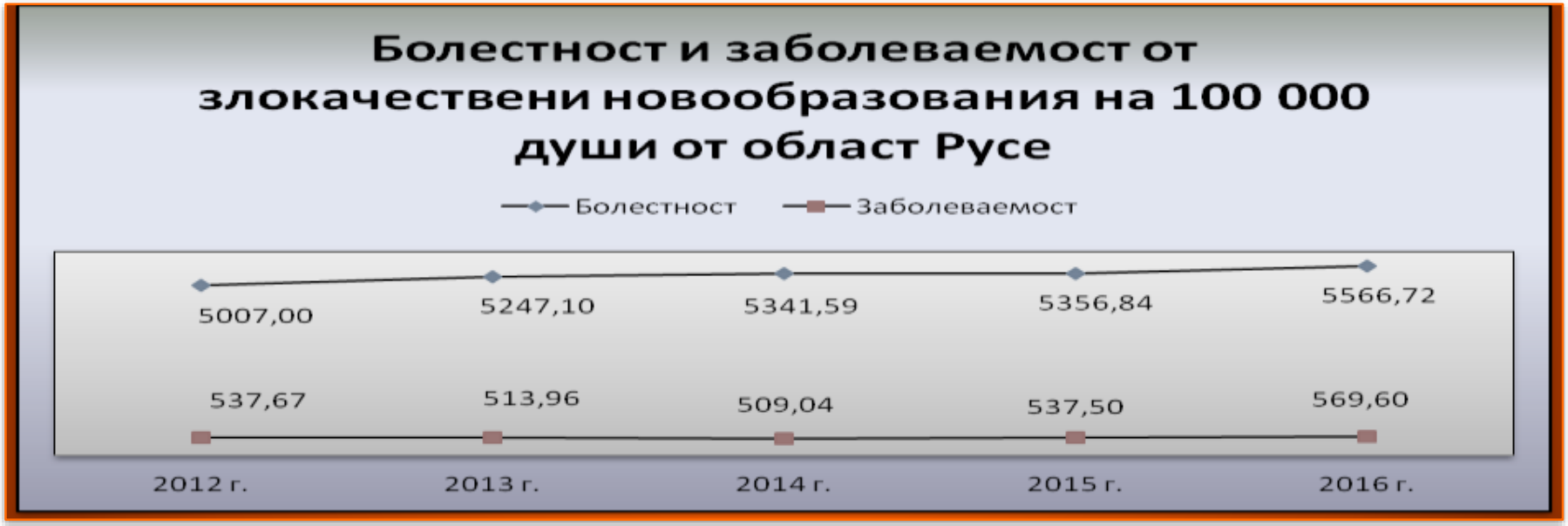
БОЛЕСТНОСТ И ЗАБОЛЕВАЕМОСТ ОТ ЗЛОКАЧЕСТВЕНИ НОВООБРАЗОВАНИЯ, В ОБЛАСТ РУСЕ

На територията на Област Русе има разкрит Комплексен онкологичен център (КОЦ), в който пациентите се обхващат, регистрират, проследяват и лекуват от най - ранен стадий на заболяването. Центърът обслужва населението на три области – Русе, Разград и Силистра. По данни на КОЦ – Русе и след обработване на годишните статистически отчети, броят на регистрираните злокачествени новообразования постепенно нараства спрямо предходните години. През 2016 г. всички регистрирани злокачествени новообразования за област Русе са 12 441 от тях 5 138 са на мъже и 7 303 са на жени. Новооткритите случаи са 1 273 от тях 698 са на мъже и 575 на жени. През 2016 г. от регистрираните новооткрити случаи при жените най – много са на млечната жлеза – 23,13 %, на второ място са на храносмилателните органи – 22,78%, след тях са на женски полови органи – 19,65%, меланом и други злокачествени новообразования на кожата – 12% и дихателни органи и гръден кош – 4,70%.

При мъжете регистрираните новооткрити случаи най-много са на храносмилателните органи – 24.50%, след тях са меланоми и други злокачествени новообразования на кожата – 18.91%, на трето място са на дихателни органи и гръден кош – 17,62%, след тях са на мъжки полови органи – 13,61% и пикочна система – 9,17%.

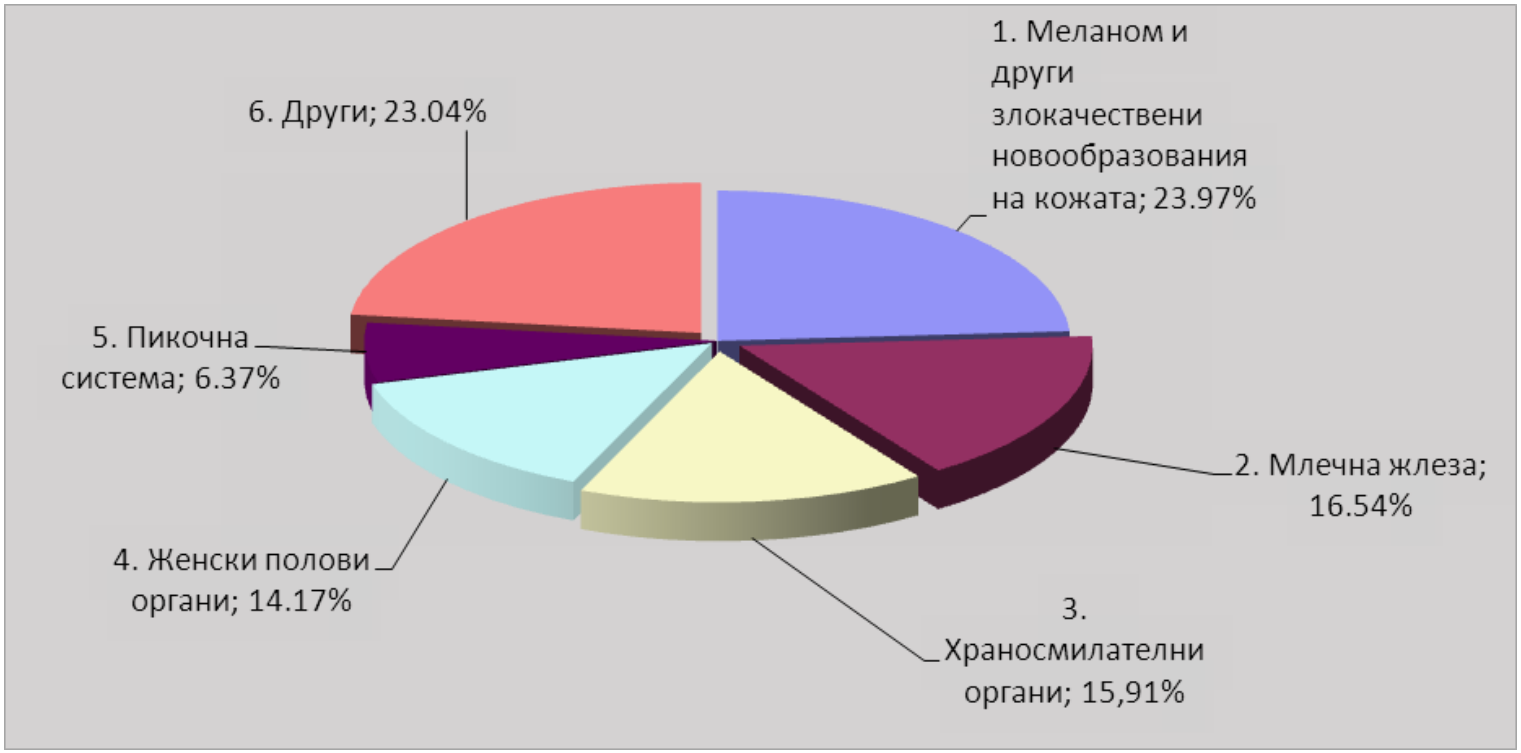
За периода 2012 - 2016 г. болестността (всички регистрирани заболявания) на 100 000 души население постепенно нараства от 5 007,00 до 5 566,72. Заболеваемостта (новооткритите заболявания) през 2012 г. е 537,67 , има леко намаление през 2014 г. и след това отново нараства и достига 569,60 през 2016 г.

Фигура 4

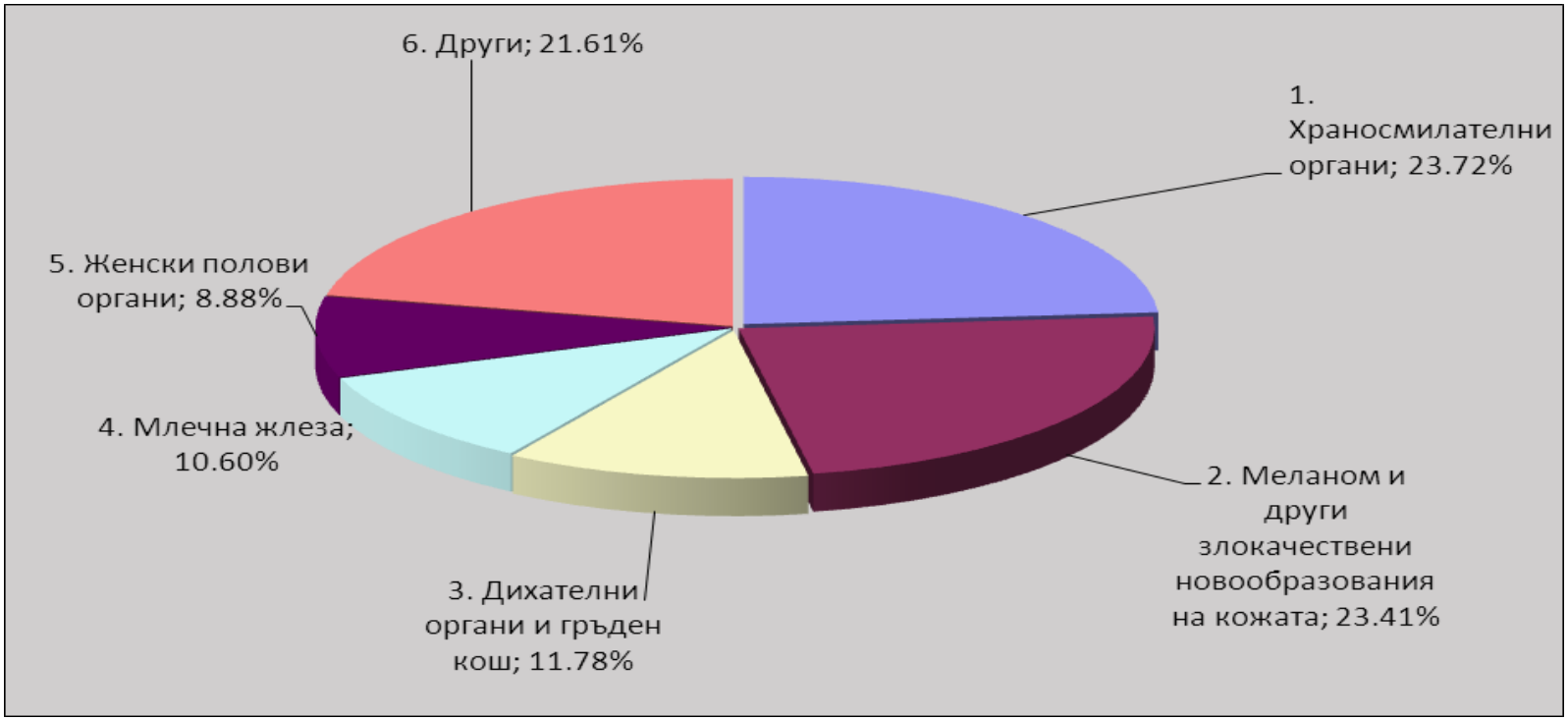
Относителен дял на всички регистрирани заболявания от злокачествени новообразования според локализацията

Фигура 5

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА РЕГИСТРИРАНИ НОВООТКРИТИ ЗАБОЛЯВАНИЯ ОТ ЗЛОКАЧЕСТВЕНИ НОВООБРАЗОВАНИЯ СПОРЕД ЛОКАЛИЗАЦИЯТА

Фигура 6

БОЛНИ ПОД НАБЛЮДЕНИЕ НА ПСИХИАТРИЧНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ И СТРУКТУРИ НА 31.XII. НА 2015 И 2016 Г. ПО ВИД НА ЗАБОЛЯВАНЕТО

Област Русе	Общо		Шизофрения, шизотипни и налудни разстройства		в т.ч. Шизофрения	
	брой	на 100 000 население	брой	на 100 000 население	брой	на 100 000 население
2015 г.	3004	1331.1	1170	518.4	1048	464.4
2016 г.	3024	1353.1	1176	526.2	1054	471.6

Област Русе	Разстройства на настроението		Невротични, свързани със стрес и соматоформни разстройства		Умствена изостаналост	
	брой	на 100 000 население	брой	на 100 000 население	брой	на 100 000 население
2015 г.	603	267.2	13	5.8	108	47.9
2016 г.	617	276.1	11	4.9	109	48.8

ХОСПИТАЛИЗИРАНА ЗАБОЛЕВАЕМОСТ

Данните за хоспитализираната заболеваемост в Област Русе за периода 2012- 2016 г. показват, че броят на хоспитализираните случаи в стационарите на лечебните заведения нараства от 59 063 за 2012 г.(2 550,43 на 10 000 души население) до 71 425 за 2016 г.

(3 195.91 на 10 000 души население). През 2016 г. сред причините за хоспитализация по класове болести водещи са на органите на кръвообращението (18,61%), болестите на дихателната система (9,70%), и болестите на храносмилателната система (8,57%), които обуславят общо 36,89% от всички хоспитализации. През 2015 г. разпределението е същото, водещото място заемат болестите на органите на кръвообращението (15,75%) след тях са на дихателната система (9,39%) и на храносмилателната система (7,12%).

Изводи

Днешното демографско състояние на българското население е резултат от продължително действие на множество фактори и влияния. Една част от тях са свързани с общи тенденции в демографското развитие на европейските страни, друга – със специфичните особености на историческото, икономическото и културно развитие на Република България. Негативно влияние върху демографското развитие на населението оказват: намалената брачност и раждаемост, засилената урбанизация, по-високите нива на смъртност, интензивната външна миграция, бавните темпове на нарастване на икономиката и др. Всички мерки и дейности за ограничаване развитието на негативните демографски процеси са залегнати в актуализираната „Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012 г. – 2030 г.„. Стратегията е основен документ, който формулира приоритетните направления и задачи в областта на демографската политика, насочени към забавяне темповете на намаляване на броя на населението и стабилизирането му в дългосрочен план, осигуряване на високо качество на човешкия капитал, включващ хората с тяхното здравословно състояние, образованост, квалификация, способности и умения. Демографското развитие на населението в страната ни е национален и социален приоритет от огромно значение, изискващ максимална концентрация на усилията и провеждане на активна, целенасочена и последователна правителствена политика, както и обединение и координиране на действията на органите на властта, институциите и структурите на гражданското общество на централно, регионално и местно ниво.

Регионална здравна инспекция – Русе всяка година изготвя и публикува на сайта си кратък статистически справочник, който съдържа данни за демографското състояние на населението и здравеопазването в Област Русе. Данните, с малки изключения, са представени в динамика и обхващат период от 5 години назад. Справочникът е предназначен за ръководствата на лечебните и здравните заведения, членовете на медицинските съвети, за всички медицински специалисти, научни работници и студенти, нуждаещи се от обобщена и систематизираната база данни. Същият може да подпомогне вземането на управленски решения от изпълнителната власт - Областна администрация, Общински съвет, Община. Данните за изготвяне на справочника са получени след обработка на годишните статистически отчети на лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ в Област Русе, представени в Регионална здравна инспекция гр. Русе. Използвана е информация и от Националния статистически институт.

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!